

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بررسی تطبیقی ترتیبات سازمانی در سازمانهای مالیاتی کشورهای مختلف

معاونت پژوهش، برنامه ریزی و امور بین الملل
دفتر پژوهش و بهبود فرآیندها
سال ۱۳۹۲

عنوان گزارش:

بررسی تطبیقی ترتیبات سازمانی در سازمانهای مالیاتی کشورهای مختلف

تدوین کنندگان: محبوبه سبزو

نظارت علمی و ویراستاری: احمد زمانی و آیت زایر

شماره گزارش: ۹۲-۲۲-۶۲۹

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱	اهداف راهبردی و شاخصهای عملکرد سازمان مالیاتی (چارچوب کلی سازمانهای مالیاتی)
۲	ترتیبات سازمانی در مدیریت مالیاتی
۵	اختیارات قانونی سازمانهای درآمدی
۹	حوزه مسئولیتهای سازمانهای درآمدی
۹	۱-۱-۴ وصول یکپارچه مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم
۹	۲-۱-۴ وصول حق بیمه های تامین اجتماعی
۱۰	۳-۱-۴ دلایل توجیهی ادغام مالیات و حقوق تامین اجتماعی
۱۳	وظایف غیرمالیاتی سازمانهای درآمدی منتخب
۱۵	۱-۵ مدیریت گمرکات
۱۶	۶ ترتیبات حاکمیتی خاص
۱۶	۱-۶ هیئت ها و سازمانهای مشاوره ای رسمی و یا مدیریتی
۲۱	۷ نتیجه گیری

خلاصه مدیریتی

در تمامی کشورهای جهان، نظام مالیاتی مسئول اصلی تأمین مالی بودجه دولت است. سازمانهای درآمدی برای اجرای قوانین و مقررات مالیاتی، مدیریت شمار فراوان ارباب رجوع و انجام اثربخش و کارآمد ماموریتها و وظایف محوله، با اتکاء به نظامهای تشخیص و خوداظهاری باید از قدرت و استقلال کافی نیز برخوردار باشند. در کنار این امر، نظارت و انجام بازبینیهای مکرر این سازمانها موضوع دیگری است که ارتباط نزدیکی با درجه استقلال و حدود اختیارات سازمانی دارد. در این گزارش جنبه‌های مختلف استقلال، حدود اختیارات و نیز مسائل مربوط به نظارت و پاسخگویی سازمانهای مالیاتی در کشورهای مختلف جهان بررسی شده است. برخی از نکات مهم این گزارش به صورت زیر خلاصه شده است:

۱. لزوم برخورداری سازمانهای مالیاتی از اختیارات و استقلال کافی موجب بروز تغییرات ساختاری در درون سازمانها و پیدایش ترتیبات سازمانی مختلف برای مدیریت مالیاتی (و در برخی کشورها، وصول پرداختیهای تأمین اجتماعی و یا مدیریت گمرک) شده است. چهار دسته از این ترتیبات سازمانی عبارتند از: ۱- سازمان واحدی زیر نظر وزارت دارایی؛ ۲- چند اداره در درون وزارت دارایی؛ ۳- یک سازمان نیمه مستقل و یکپارچه؛ ۴- یک سازمان نیمه مستقل یکپارچه زیر نظر یک هیئت مدیره.

۲. برخی از ترتیبات مهم سازمانی در کشورهای مورد بررسی، عبارتند از: ۱) میزان استقلال سازمان درآمدی؛ ۲) دامنه مسئولیتهای سازمانهای درآمدی (مشمول بر نقش‌های غیرمالیاتی)؛ ۳) ترتیبات حاکمیتی خاص (شامل وجود هیئت‌های مشاوره‌ای یا مدیریتی و سازمانهای نظارتی خارجی)؛ ۴) ترتیبات سازمانی خاص برای رفع شکایات مؤدیان مالیاتی. ۵) جنبه‌های دیگری مانند برنامه‌های راهبردی، چارچوبهای قانونی و منابع سازمانهای درآمدی.

۳. در اکثر کشورهای مورد بررسی، سازمان نیمه مستقل و یکپارچه‌ای وجود دارد که مسئول مدیریت مالیاتی (و در برخی موارد مدیریت گمرکات) است. با اینحال در برخی از کشورها نظیر کشور چین، سازمان مالیاتی کاملاً مستقل است و در بعضی دیگر از یکپارچگی و استقلال کمتری برخوردارند. این ترتیبات سازمانی متفاوت منعکس‌کننده تفاوت‌های زیربنایی در ساختارهای سیاسی و نظامهای مدیریت بخش دولتی در کشورهای مورد بررسی و نیز تفاوت‌های زیربنایی در عرف تاریخی و دیرینه است. در کشور ایران نیز سازمان مالیاتی، سازمانی یکپارچه، نیمه مستقل و زیر نظر وزارت دارایی است.

۴. در اکثر کشورهای مورد پیمایش غیر از ۵ کشور (هند، لوکزامبورگ، مالزی، مالتا و قبرس) مدیریت مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم در قالب یک دستگاه وصول درآمد منفرد ادغام شده‌اند. در صورتی که از این رویکرد پیروی نشود مدیریت مالیاتی توسط تعدادی از ادارات یا سازمانهایی که معمولاً بخشی از ساختار وزارت دارایی هستند انجام می‌شود. در ایران نیز مدیریت مالیاتهای مستقیم و بخشی از مالیاتهای غیرمستقیم زیر نظر سازمان امور مالیاتی کشور (INTA) صورت می‌گیرد.

۵. ۳۱ کشور عضو OECD از نظام مجزای حقوق تأمین اجتماعی برخوردارند، در ۱۹ کشور این وجوه توسط سازمان تأمین اجتماعی مجزا (یا چند سازمان) وصول می‌شود در حالی که در بقیه کشورها وصول این درآمدها با عملیات مدیریت مالیاتی ادغام شده‌اند؛ در ۱۵ کشور از ۱۶ کشور غیرعضو OECD ادغام مدیریت وجوه تأمین اجتماعی در اولویت قرار

دارد و ۸ کشور این رویکرد را اتخاذ نموده اند. در ایران نیز مدیریت وجوه تأمین اجتماعی توسط سازمان تأمین اجتماعی صورت می گیرد.

۶. ۹ کشور عضو OECD عملیات مالیاتی و گمرکی را در درون یک سازمان واحد انجام می دهند و برخی دیگر نیز برنامه انجام این کار را اعلام نموده اند؛ در ۱۶ کشور غیر عضو OECD هماهنگی مدیریت مالیاتی و گمرکی در یک سازمان منفرد یا اداره اتخاذ شده است. در ایران گمرکات به طور مستقل از سازمان مالیاتی عمل می کند و مسئول وصول تعرفه های گمرکی است.

۷. ۳۶ کشور از دستگاه های جداگانه ای برای مدیریت مالیات و گمرک برخوردارند؛ از این تعداد ۱۹ کشور مدیریت مالیات های غیرمستقیم را به دستگاه گمرک و یا دستگاه درآمدی دیگری سپرده اند.

۸. دستگاه درآمد ملی در اکثر کشورهای عضو OECD مسئول وصول مالیات بر املاک (و در بسیاری از آنها مسئول وصول مالیات بر وسایط نقلیه موتوری) است در حالی که در کلیه کشورهای غیراروپایی عضو OECD این مالیات ها توسط دستگاه های درآمدی دولتهای محلی مدیریت می شود.

۹. در مورد ۱۰ کشور مشتمل بر آرژانتین، بلغارستان، کانادا، فنلاند، مکزیک، مالزی، سنگاپور، آفریقای جنوبی، سوئد، انگلیس و آمریکا دستگاه های مشاوره ای یا هیئت های مدیره ای متشکل از اعضای خارجی، مسئول نظارت و یا ارائه مشاوره در زمینه عملیات مربوط به ترتیبات مدیریت مالیاتی هستند و این هیئت های مدیره واسط میان سازمان درآمدی و وزیر ذیربط هستند.

۱۰. در برخی کشورها چون استرالیا و ایالات متحده آمریکا سازمان های خاصی مستقل از سازمان درآمدی در زمینه امور مالیاتی به ویژه در زمینه مدیریت مالیاتی گزارش می کنند. این سازمانها مجزا و مستقل از سازمان های حسابرسی عمل می کنند و بر کارهای سازمان های دولتی نظارت می کنند.

۱۱. دولت در بسیاری از کشورها سازمان های خاصی را مسئول رسیدگی به شکایات مربوط به اقدامات سازمان های دولتی می کند. گرچه در برخی از کشورهای OECD سازمان تخصصی برای رسیدگی به شکایات شهروندان و مشاغل در خصوص عملیات خاص سازمان درآمدی تأسیس شده است.

۱۲. در اکثر قریب به اتفاق کشورهای آسیایی و آسیای جنوب شرقی (هنگ کنگ، مالزی، سنگاپور) یک سازمان مالیاتی نیمه مستقل به همراه یک هیئت نظارت عملیات خود را به انجام می رسانند.

۱) مقدمه

۱. در تمامی کشورهای جهان، نظام مالیاتی، مسئول تأمین مالی بودجه دولت است و برای اجرای قوانین و مقررات مالیاتی، مدیریت شمار فراوان ارباب رجوع و انجام مؤثر ماموریتها و وظایف محوله با اتکاء به نظامهای تشخیص و خوداظهاری سازمانهای درآمدی به اختیارات کافی و استقلال لازم نیاز دارند. با این حال در کنار برخورداری از استقلال و قدرت کافی برای اجرای قانون و انجام تکالیف و همچنین به منظور تضمین شفافیت در عملیات و پاسخگویی مناسب، مسئله نظارت و انجام بازرسیهای مکرر از این سازمانها از اهمیت بالایی برخوردار است و اینگونه سازمانها در معرض نظارتها مکرر نهادهای مسئول قرار دارند.

۲. در این گزارش تلاش می‌شود تا با بررسی تجارب بیش از ۵۰ کشور جهان در زمینه ترتیبات سازمانی و میزان استقلال سازمانهای مالیاتی، توصیه‌های سیاستی لازم برای بهبود مدیریت مالیاتی در سازمان امور مالیاتی کشور ارائه گردد.

۲) اهداف راهبردی و شاخص‌های عملکرد سازمان مالیاتی (چارچوب کلی سازمانهای مالیاتی)

۳. دستورالعمل کمیسیون اروپا، راهنمای کشورهای اروپایی برای تقویت سازمانهای درآمدی است. این دستورالعمل مشتمل بر اهداف راهبردی و شاخص‌های عملکرد است و با ویژگی‌های مطلوب ساختار سازمانی مؤثر برای مدیریت مالیاتی مرتبط است که شرح آن به طور خلاصه در جدول (۱) ارائه شده است. بر اساس این سند برخی از ویژگی‌های مطلوب سازمان درآمدی ملی به شرح زیر می‌باشد:

- تضمین استقلال کافی؛
- برگردان تعهدات به ماموریت، چشم‌انداز و اهداف؛
- برخورداری از ساختار و اختیارات مختص خود جهت انجام عملیات کارآمد و مؤثر؛
- برخورداری از منابع مقتضی و کافی؛
- داشتن چارچوب حقوقی با ثبات؛
- پاسخگویی در قبال عملیات و کنترل و ارزیابی آن.

جدول (۱) - چارچوب کلی سازمانهای مالیاتی: اهداف راهبردی و شاخصهای عملکرد

اهداف راهبردی	شاخصهای عملکرد
۱- تضمین استقلال سازمان مالیاتی	آیا به موجب قانون، سازمان مالیاتی از استقلال برخوردار است؟ آیا مبنای قانونی وجود دارد که مشخص کند ریاست سازمان به چه کسی گزارش کند؟ آیا استقلال سازمان مالیاتی در ساختار سازمانی آن و مسئولیتهای عملیاتی اش منعکس می شود؟ آیا به سازمان مالیاتی آزادی و اختیار طراحی و اجرای سیاستهای عملیاتی اش داده می شود؟ آیا شرح مسئولیتهای سازمانها در سطح مرکزی، منطقه‌ای و محلی وجود دارد؟
۲- برگردان تعهدات سازمان در قالب مأموریت، چشم انداز و اهداف	آیا تکالیف سازمان مالیاتی همسو با مأموریت و چشم‌انداز آن است؟ آیا سازمان مالیاتی برنامه‌های راهبردهایی دارد که بر اساس آنها اهداف، معیارها و برنامه‌های عملیاتی سازمان ارائه شود؟ آیا مأموریت سازمان مالیاتی به اطلاع مؤدیان و سایر ذینفعان و نیز کارکنان آن رسیده است؟
۳- برخورداری سازمان مالیاتی از ساختار و اختیارات مخصوص خود در فراهم نمودن امکان عملیات مؤثر و کارآمد	آیا ساختار سازمان مالیاتی امکان انجام وظایف و تعهداتش را فراهم می نماید؟ آیا در ساختار سازمانی مالیاتی، تمرکززدایی مسئولیتهای پیش‌بینی شده است به طوری که تصمیمات مرتبط با مؤدی در مقتضی‌ترین سطح اتخاذ شود؟
۴- برخورداری سازمان مالیاتی از منابع کافی جهت اجرا و مدیریت سازمان مالیاتی	آیا منابع و پول کافی به منظور اجرای کارآمد سیاستها و انجام وظایف در اختیار سازمان مالیاتی قرار می‌گیرد؟ آیا بودجه دریافتی سازمان مالیاتی در گفتگوی بودجه‌ای بر مبنای توافقات عملکردی تعیین می شود؟ آیا چرخه برنامه‌ریزی بودجه سازمان مالیاتی چند سال را پوشش می‌دهد که برنامه‌ریزی راهبردی و انتقال مازاد بودجه را ممکن می‌سازد؟
۵- برخورداری سازمان مالیاتی از چارچوب قانونی که ضامن مدیریت مناسب و اجرای مطالبات مالیاتی باشد	آیا سازمان مالیاتی مسئول تدوین قوانین مرتبط با تشخیص، وصول و اجرای مالیاتها است (و مسئولیت تدوین سایر قوانین مالیاتی را به وزارت دارایی واگذار می‌کند)؟ آیا اختیارات کافی به موجب قانون به سازمان مالیاتی داده می‌شود تا به کلیه مسئولیتهای قانونی خود عمل نماید.
۶- پاسخگویی سازمان مالیاتی در قبال عملیاتی که تحت کنترل و ارزیابی قرار می‌گیرد	آیا سیستم حسابرسی داخلی در سازمان مالیاتی وجود دارد؟ آیا موسسه خارجی مستقلی عملیات حسابرسی و ارزیابی عملکرد سازمان مالیاتی را انجام می‌دهد؟

منبع: دستورالعملها و رهنمونهای مالی (کمیسیون اروپا، اتحادیه گمرکات و مالیات)، ۲۰۰۷

۳) ترتیبات سازمانی در مدیریت مالیاتی

۴. راهکار ایجاد یک دستگاه مجزا و یکپارچه برای مدیریت انواع مالیاتها (و گاه گمرکات) که از ساختار داخلی و رسمی وزارت دارایی (یا معادل آن) حذف شده و از اختیارات مستقل برخوردار باشد حاکی از توسعه مدیریت بخش عمومی است که گاهی به عنوان الگوی سازمان اجرایی توصیف می‌شود. به این مدل در بافت مدیریت درآمدی اغلب به «مدل مرجع درآمدی» اطلاق می‌شود. در جدول (۱)، وضعیت کشورهای منتخب از نظر درجه استقلال و نوع مالیاتهای دریافتی خلاصه شده است.

جدول (۱) - ترتیبات سازمانی در خصوص مدیریت مالیاتی

انواع مالیات های اصلی که تحت مدیریت دستگاه درآمدی ملی یا چند اداره قرار دارد										کشور
حقوق تامین اجتماعی	وسایط نقلیه موتوری	مالیات بر ثروت	مالیات بر ارث	مستغلات	مالیاتهای غیر مستقیم	مالیات بر ارزش افزوده	مالیات بر درآمد شرکتهای	مالیات بر درآمد اشخاص	ماهیت دستگاه (*1/)	
(۱) کشورهای OECD										
غیر قابل اجرا	x	x	x	x	√	√	√	√	USB	استرالیا
x	√	x	x	x	√	√	√	√	SDMOF	اطریش
x	√	x	x	x	۲/√	√	√	√	MDMOF/۱	بلژیک
√	x	x	x	x	√	√	√	√	USBB	کانادا
x	۲/x	x	√	√	√	√	√	√	USB/۱	شیلی
x	√	x	√	√	x	√	√	√	SDMOF	جمهوری چک
x	√	x	√	√	√	√	√	√	USB/۱	دانمارک
√	۲/√	x	x	√	√	√	√	√	SDMOF	استونی
√	۲/x	x	√	√	۲/x	√	√	√	USBB	فنلاند
x	√	√	√	√	x	√	√	√	SDMOF	فرانسه
x	۲/√	x	√	۲/√	x	√	√	√	MDMOF/۱	آلمان
x	√	√	√	√	√	√	√	x	MDMOF	یونان
√	x	√	√	x	x	√	√	√	USB	مجارستان
√	۲/√	√	x	x	√	√	√	√	USB	ایسلند
√	√	x	√	x	√	√	√	√	USB	ایرلند
x	√	x	x	√	√	√	√	√	SDMOF	فلسطین اشغالی
√	x	x	√	√	x	√	√	√	سایر ۱/	ایتالیا
x	√	x	√	x	√	√	√	√	USB	ژاپن
x	x	x	√	۲/√	√	√	√	√	USB	کره جنوبی
x	x	√	√	x	√	√	√	√	MDMOF/۱	لوکزامبورگ
x	x	x	x	x	√	√	√	√	USBB	مکزیک
√	√	**۲/x	√	*۲/x	√	√	√	√	SDMOF	هلند
غیر قابل اجرا	x	x	x	x	x	۲/√	√	√	USB	نیوزیلند
√	x	√	√	x	x	√	√	√	USB	نروژ
x	x	√	√	x	√	√	√	√	MDMOF/۱	لهستان
x	√	x	√	√	x	√	√	√	MDMOF	پرتغال
x	√	x	x	x	x	√	√	√	USB	اسلواکی
√	√	x	√	√	x	√	√	√	USB	اسلونی
x	۲/√	۲/√	x	x	√	√	√	√	USB	اسپانیا
√	√	x	x	√	√	√	√	√	USBB	سوئد
x	x	x	x	x	x	√	√	√	SDMOF/۱	سوئیس
x	√	√	√	√	√	√	√	√	سایر ۱/	ترکیه
۲/√	x	x	√	√	√	√	√	√	USBB	انگلیس
√	x	x	√	x	√	غیر قابل اجرا	√	√	USBB	آمریکا
(۲) کشورهای غیر عضو OECD										
√	x	√	x	x	√	√	√	√	USBB	آرژانتین
√	x	x	x	x	x	√	√	√	USBB	بلغارستان
۲/√	√	√	x	√	√	√	√	√	سایر ۱/	چین
x	x	x	x	√	√	√	√	√	MDMOF/۱	قبرس
x	x	√	x	x	x	x	√	√	USB	هندوستان
x	x	x	x	۲/√	x	√	√	√	SDMOF	اندونزی
√	√	x	x	√	√	√	√	√	USB	لاتویا
x	x	x	√	√	√	√	√	√	SDMOF	لیتوانی
x	x	x	√	√	x	x	√	√	سایر ۱/	مالزی
√	x	x	√	x	√	√	√	√	MDMOF/۱	مالت
√	x	x	x	x	√	√	√	√	USB	رومانی
x	√	√	√	√	√	√	√	√	USB	روسیه
غیر قابل اجرا	x	x	x	x	x	x	√	۲/x	SDMOF	عربستان
x	x	x	√	√	x	√	√	√	USBB	سنگاپور
√	x	x	√	x	√	√	√	√	USBB	آفریقای جنوبی
غیر قابل اجرا	√	√	√	√	۲/√	√	√	√	USB	ایران

منبع: OECD

(*) USB- سازمان یکپارچه و نیمه مستقل؛ USBB- سازمان یکپارچه و نیمه مستقل به همراه هیئت رسمی یا گروه مشاوره ای متشکل از مقامات برون سازمانی؛ SDMOF- یک اداره مستقل در وزارت امور اقتصادی و دارایی؛ MDMOF- چند اداره کل در وزارت امور اقتصادی و دارایی.

یادداشت های جدول (۱)

۱/ **بلژیک**- مالیه و خدمات عمومی فدرال در این کشور از ۶ سازمان عمومی تشکیل شده است که عبارتند از: (۱) مالیات؛ (۲) وصول و استرداد مالیاتها؛ (۳) ثقلب مالیاتی بسیار کلان؛ (۴) گمرکات و مالیاتهای غیرمستقیم؛ (۵) مستندات موروئی؛ و (۶) خزانه. **شیلی**- اداره درآمد در این کشور مسئول انجام امور مربوط به تمکین مالیاتی، حسابرسی و اجرا در خصوص مالیاتهای داخلی است؛ عوارض گمرکی توسط اداره دیگری مدیریت می شود و وصول مالیاتها بر عهده خزانه است؛ **چین**- مرجع مستقلی زیر نظر یک وزیر مسئولیت دارد؛ **قبرس**، **لوگزامبورگ**، **مالت**- ادارات کل جداگانه ای برای مالیاتهای مستقیم، مالیاتهای غیرمستقیم و/ یا گمرکات و مالیاتهای غیرمستقیم وجود دارد؛ **دانمارک**- در سال ۲۰۱۰ سازمان مالیاتی دانمارک با وزارت مالیات این کشور ادغام شد و سازمان مالیاتی یکپارچه و مستقلی را تشکیل داد که از ساختار سازمانی برخوردار است و زیر نظر یک هیئت (داخلی) قرار دارد که ریاست آن با دبیر دائمی وزارت مالیات است. در حال حاضر به مرجع درآمدی دانمارک رسماً وزارت مالیات دانمارک اطلاق می شود؛ **آلمان**- مالیاتهای اصلی بطور جداگانه توسط وزارت دارایی ۱۶ ایالت مدیریت می شود و ایجاد هماهنگی و نظارت بر آنها بر عهده وزارت دارایی فدرال است. علاوه بر آن یک اداره مالیاتی مرکزی فدرال تحت مدیریت وزارت دارایی فدرال وظایف اصلی و معینی را به انجام می رساند؛ **ایتالیا**- وظایف مربوط به مدیریت مالیاتی توسط تعدادی از سازمانهای دولتی و نیمه دولتی مجزا انجام می شود؛ (۱) سازمان درآمد (مسئول انجام عملیات اصلی)، (۲) ثقلب مالیاتی، (۳) سازمان گمرک (مالیات غیرمستقیم و ارزش افزوده بر واردات)، (۴) وصول دیون مالیاتی، و (۵) پردازش اطلاعات است. **مالزی**- دو مرجع نیمه مستقل در این کشور وجود دارد که هر یک دارای هیئتی متشکل از مقاماتی از خارج سازمان است- هیئت درآمدهای داخلی (برای مالیاتهای مستقیم) و دپارتمان گمرکات و مالیاتهای غیرمستقیم (که مالیات بر فروش را نیز تحت مدیریت دارد)؛ **لهستان**- تحت ریاست مشترک وزیر امور خارجه قرار دارد. **سوئد**- سازمان مالیاتی سوئد با شورای مشورتی؛ **سویس**- مالیاتهای مستقیم عموماً در سطح محلی (توسط کانتونها) مدیریت می شود؛ **تورکیه**- عملیات مدیریت مالیاتی توسط مرجع نیمه مستقلی موسوم به سازمان کل درآمد صورت می گیرد که کلیه وظایف مدیریت مالیاتی اصلی را دارد. این سازمان در انجام وظایفش توسط سازمان دیگری پشتیبانی می شود- هیئت بازرسان مالیاتی (با کارکنان بیش از ۳۰۰ نفر) که حسابرسی مودیان بزرگ، حسابرسی داخلی عملیات مخارج عمومی و حسابرسی داخلی سازمان اصلی را به انجام می رساند.

۲/ **بلژیک**- سازمان کل گمرکات و مالیاتهای غیرمستقیم خاص؛ **چین**- در مورد این کشور از استانی به استان دیگر فرق می کند؛ **شیلی**- سازمان درآمدی پایه مالیاتی را برای اعمال حق الزحمه و سالیانه تعیین می کند؛ **استونی**- مالیات بر خودرو و مالیات بر کالاهای سنگین؛ **فنلاند**- مالیات بر وسایط موتوری و مالیاتهای غیرمستقیم توسط ادارات ایالتی جداگانه

ای مدیریت می شود؛ **آلمان** - ادارات درآمدی، ارزش اموال را در مورد مالیات بر دارایی حقیقی معین می کند که توسط شهرداریها وصول می شود؛ مالیات بر وسایط موتوری توسط سازمانهای مالیاتی لاندن و از طریق تفویض رسمی اختیارات به آنها تا ۳۰ ژوئن ۲۰۱۴ تعیین می شود؛ **ایسلند** - در سال ۲۰۱۰، مالیات بر ثروت در مورد ثروت خالص سالهای ۲۰۰۹، ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ دوباره به اجرا درآمد؛ کره - مالیات جامع بر مالکیت مستغلات در سال ۲۰۰۵ معرفی شد؛ **هلند** - مالیات بر دارایی های واقعی شهرداریها؛ سازمان مالیات و گمرکات، اکتساب مالیاتها. ** از ۲۰۰۱ مالیات بر ثروت و مالیات بر اشخاص حقیقی یکی شد؛ **نیوزیلند** - خدمات گمرکات نیوزیلند GST واردات را وصول می کند؛ **عربستان سعودی** - مالیات بر اشخاص حقیقی به مودیان حقیقی صاحبان حرف مانند شرکتهای حسابداری اشخاص حقیقی، پزشکان و شرکتهای امور حقوقی اشخاص حقیقی محدود می شود؛ **آفریقای جنوبی** - به نیابت از اداره کار، سهم صندوق بیمه بیکاری را وصول می کند؛ **اسپانیا** - اداره درآمدی صرفاً در چند جنبه تشریک مساعی دارد؛ مالیات بر ثروت در ۲۰۰۸ لغو شد؛ عوارض غیرمستقیم بر وسایط معین حمل و نقل؛ **انگلیس** - اداره گمرکات و درآمدهای سلطنتی سهم بیمه ملی را وصول می کند. مالیاتهای غیرمستقیم در ایران توسط سازمان امور مالیاتی کشور و نیز گمرکات

۴) اختیارات قانونی سازمانهای درآمدی

۵. بیش از نیمی از کشورهای عضو OECD سازمانهای نیمه مستقلی دارند که عملاً این استقلال شامل اختیارات یا مسئولیتهای زیر است:

- **مدیریت بودجه:** این اختیارات شامل اختیار تشخیص، تخصیص یا تخصیص مجدد وجوه اداری بودجه ریزی شده به وظایف اداری برای تامین اولویتهای تغییر یافته یا نوظهور است.
- **سازماندهی و برنامه ریزی:** مسئولیت انحصاری برای: (۱) تعیین ساختار سازمانی داخلی سازمان درآمدی برای انجام عملیات مدیریت مالیاتی، مشتمل بر اندازه و مکان دفاتر مالیاتی؛ و (۲) تدوین برنامه های عملیاتی و راهبردی سازمان درآمدی.
- **استانداردهای عملکرد:** شناسایی و تعیین استانداردهای عملکرد اداری (مثلاً در زمینه ارائه خدمات مؤدی)؛
- **استخدام کارکنان، توسعه و پاداش:** توانایی تعیین استانداردهای شایستگی فنی یا دانشگاهی برای استخدام و اخراج کارکنان به موجب سیاستها و رویه های بخش عمومی؛ توانایی تدوین و اجرای برنامه های توسعه ای یا آموزش کارکنان؛ و توانایی مذاکره در مورد سطوح پاداش کارکنان مطابق با سیاستها و قراردادهای بخش وسیع تر عمومی.
- **فناوری اطلاعات:** اختیار مدیریت IT یا برون سپاری ارائه این خدمات به پیمانکاران خصوصی.
- **تفسیر قانون مالیاتی:** مرجع تفسیر کننده و نحوه تفسیر قوانین مالیاتی در قالب آرای عمومی و خصوصی صرفاً توسط سازمانهای قضایی مورد بررسی قرار می گیرد.
- **اجرا:** مرجعی که بدون ارجاع به سازمان دیگر، اختیارات اجرایی معین و مرتبط با مدیریت قوانین را اعمال می نماید (به عنوان مثال کسب اطلاعات از مؤدیان مالیاتی و اشخاص ثالث و اعمال حق تصرف نسبت به اموال در خصوص بدهی های

پرداخت نشده). اعمال مناسب این اختیار سازمانهای درآمدی را قادر به پاسخگویی سریع نسبت به عدم تمکین مؤدیان می نماید.

- **جرایم و سود:** مرجع اعمال ضمانتهای اجرایی قوانین (یعنی جرایم و سود) برای اعمال عدم تمکین و صرفنظر نمودن از این ضمانتها در شرایط مناسب.

بر مبنای پاسخهای سازمانهای درآمدی شرکت کننده در پیمایش (جدول ۲)، حوزههایی که از کمترین استقلال یا انعطاف پذیری در مرجع درآمدی برخوردارند عبارتند از: (۱) طراحی و اجرای ساختار داخلی سازمانی (۱۱ کشور)؛ (۲) تخصیص وجوه بودجه بندی شده برای تامین اولویت های تغییر یافته یا جدید (۹ کشور)؛ (۳) تعیین سطوح و ترکیب کارکنان (۱۳ کشور)؛ و (۴) تأثیرگذاری بر سطوح پاداش و یا مذاکره بر روی آن (۱۸ کشور)؛ بنظر می رسد در میان کشورهای OECD استقلال سازمان درآمدی در بلژیک، ژاپن، لوکزامبورگ، پرتغال و ترکیه نسبتاً محدود باشد.

جدول (۲)-اختیارات تفویض شده به سازمانهای درآمدی در کشورهای مختلف جهان

اختیاراتی که به سازمان درآمدی ملی می تواند تفویض شود/۱									کشور
مذاکره در مورد میزان پرداخت به کارکنان	استخدام و اخراج کارکنان	اثر گذار ی بر معیارهای استخدام کارکنان	تعیین استاندارد های خدمت	تعیین نوع و تخصص و ترکیب کارکنان (مالیاتی و غیرمالیاتی)	تخصیص بودجه	طراح ی ساختار داخلی	بخشودگی جرایم یا بهره	صدور رأی مالیاتی	
OECD (۱) کشورهای OECD									
√	√	√	√	√	√	√	√	√	استرالیا
×	√	√	√	√	√	√	√	√	اطریش
×	×	√	√	×	×	×	√/۲*	۲/×*	بلژیک
√	√	√	√	√	√	√	√	√	کانادا
√	√	√	√	√	√	√	√	√	شیلی
√	√	√	√	√	√	√	√	√	جمهوری دانمارک
√	√	√	√	√	√	×	√	√	استونی
√	√	√	√	√	√	√	√	√	فنلاند
√	√	√	√	√	√	√	√	√	فرانسه
√	√	√	√	√	×	√	√	√	آلمان/۲
√	√	√	√	√	√	√	√	√	یونان
√	√	√	√	√	√	×	√	√	مجارستان
√	√	√	√	√	√	√	√	√	ایسلند
√	√	√	√	√	√	√	√	√	ایرلند
√	√	√	√	√	√	√	√	√	فلسطین
×	√	√	√	×	√	√	√	√	ایتالیا
×	√	√	√	×	×	×	√	√	ژاپن
√	√	√	√	×	√	√	√	√	کره جنوبی
×	×	√	√	×	×	√	√/۲		لوکزامبور
√	√	√/۲*	√	√/۲*	√	√	√	√	مکزیک
√	√	√	√	√	√	√	√	√	هلند
√	√	√	√	√	√	√	√	√	نیوزیلند
√	√	√	√	√	√	×	√	√	نروژ
√	√	√	√	√	√	√	√	√	لهستان
×	×	√	√	×	×	×	√	√	پرتغال
√	√	√	√	√	√	√	√	√	اسلواکی
√	√	√	√	√	√	√	√	√	اسلونی
√	√/۲	√/۲	√	√	√	√	√	√/۲	اسپانیا
√	√	√	√	√	√	√	√	√	سوئد
√	√	√	√	√	√	√	√	√	سوئیس
×	×	√	√	×	×	√	√	√	ترکیه
√	√	√	√/۲	√	√	√	√	√	انگلیس
√	√	√	√	√	√	√	√	√	آمریکا

اختیاراتی که به سازمان درآمدی ملی می تواند تفویض شود/۱									
کشور	صدور رأی مالیاتی	بخشودگی جرایم یا بهره	طراحی ساختار داخلی	تخصیص بودجه	تعیین نوع و تخصص و ترکیب کارکنان (مالیاتی و غیرمالیاتی)	تعیین استانداردهای خدمات	اثرگذار ی بر معیارهای استخدام کارکنان	استخدام و اخراج کارکنان	مذاکره در مورد میزان پرداخت به کارکنان
۲) کشورهای منتخب غیر عضو OECD									
آرژانتین	√	×	√	√	√	√	√	√	√
بلغارستان	√	√	√	√	√	√	√	√	√
چین	√	√	√	√	√	√	√	√	×
قبرس	√	√	√	×	×	√	×	×	×
هند	√	√	√	×	√	√	√	√	×
اندونزی	√	√	×	×	×	۲/×	×	×	×
لتونی	√	√	×	√	√	√	√	√	-
لیتوانی	√	√	×	√	√	√	×	√	×
مالزی	√	√	√	×	×	√	√	√	√
مالت	√	√	√	×	×	√	√	×	×
رومانی	√	×	×	√	×	√	√	√	×
روسیه	√	√	√	√	√	√	√	√	√
عربستان	√	×	×	√	×	√	√	√	×
سنگاپور	√	√	√	√	√	√	√	√	√
آفریقای	√	√	√	√	√	√	√	√	√
ایران/۲	√	√	√	×	√	√	√	√	√

منبع: OECD

یادداشت‌های جدول (۲)

۱/ ارجاعات جداگانه ای برای کشورهای با ادارات درآمدی چندگانه وجود دارد.

۲/ **استرالیا** - این در مورد جرایم وضع شده توسط دادگاه صدق نمی کند؛ **بلژیک** - * صدور رأی مالیاتی توسط «اداره صدور اظهار نظرهای پیشاپیش» که مرجع مستقلی در درون مالیه و خدمات عمومی فدرال است. ** تخفیف یا بخشودگی بهره و جرایم در خصوص تخلفات مالیاتی زیر نظر حوزه وزیر است، گرچه اعمال این بخشودگی توسط مدیران منطقه ای مالیاتهای غیرمستقیم به اجرا در می آید؛ **فرانسه** - استخدام کارکنان از طریق آزمون ورودی صورت می گیرد؛ **آلمان** - عموماً وزارت دارایی ۱۶ ایالت می تواند در مورد ساختار داخلی تصمیم گیری کنند. اکثر تصمیمات مهم در مورد سطح و ترکیب کارکنان توسط پارلمانهای فدرال و ایالتی به عنوان بخشی از بودجه اتخاذ می شود. هر یک از ۱۷ وزارت دارایی می توانند در محدودیت های تعیین شده توسط بودجه اش نیروهایی را استخدام کند و می توانند بر معیارهای استخدامی تاثیر گذاری داشته باشند اما اخراج کارکنان در واقع به موجب قانون خدمات کشوری آلمان غیر ممکن است. اکثر ۱۶ ایالت و وزارت دارایی فدرال عملیات فناوری اطلاعات خودشان را دارند؛ **اندونزی** - گاهی و نه عموماً سطوح خدمات را تعیین می کند؛ **لوکزامبورگ** - صرفاً جرایم. داده های مربوط به ادارات کل مالیات مستقیم و ارزش افزوده؛ **مکزیک** - * ضروری است که مجوز اصلاح تعداد و نوع کارکنان موسسه را از سازمان دولتی متفاوتی اخذ کند. ** انتصاب ۶ پست از ۱۱ پست رده بالا باید از طریق رییس جمهور صورت گرفته و به تایید سنا برسد؛ **عربستان سعودی** - برخی از این اختیارات

تحت نظر مستقیم وزیر دارایی است که DZIT به آن گزارش می کند؛ **اسپانیا** - * صدور رأی مالیاتی اساساً توسط اداره کل مالیاتی در داخل وزارت دارایی صورت می گیرد. ** استخدام از طریق آزمون رقابتی انجام می شود. استخدام و اخراج کارکنان باید به موجب قانون عمومی خدمات کشوری اسپانیا انجام شود. اخراج کارکنان در واقع وجود ندارد؛ **انگلیس** - اهداف موافقت نامه خدمات عمومی باید مورد موافق وزراء قرار گیرد؛ **ایران** - طراحی ساختار داخلی و تعیین نوع تخصص و ترکیب کارکنان توسط سازمان امور مالیاتی صورت می گیرد ولی توسط معاونت نظارت و راهبردی رییس جمهور (سازمان مدیریت و برنامه ریزی سابق) مورد تایید و تغییر احتمالی قرار می گیرد. سازمان در مورد استخدام کارکنان باید نیازهای خود را به معاونت نظارت و راهبردی رییس جمهور اعلام نموده و مجوزهای لازم را دریافت نماید و استخدام از طریق آزمون ورودی و نیز گزینش صورت می گیرد. در زمینه اخراج اختیارات لازم را دارد ولی فرد اخراج شده می تواند به کار گروه تخلفات اداری وزارت اقتصاد و دارایی و یا دیوان عدالت اداری شکایت کند. قسمتی از پرداخت به کارکنان (حقوق و مزایا) به موجب قانون عمومی خدمات کشوری صورت می گیرد و قسمتی از آن از محل ماده ۲۱۷ و در قالب پاداش صورت می گیرد.

۴-۱) حوزه مسئولیت های سازمان های درآمدی

۴-۱-۱) وصول یکپارچه مالیات های مستقیم و غیرمستقیم

۶. به غیر از چند مورد استثناء، اکثر کشورهای مورد بررسی وصول مالیات های مستقیم و (بیشتر) مالیات های غیرمستقیم را یکپارچه نموده اند. آخرین یکپارچه سازی مربوط به ادغام ادارات گمرکات و مالیات های غیرمستقیم و سازمان درآمدی داخلی انگلستان در قالب یک سازمان واحد تحت عنوان اداره گمرکات و درآمد سلطنتی (HMRC) است که عملیات آن در آوریل ۲۰۰۵ آغاز شد. از پایان سال ۲۰۱۰، عملیات سازمان های مالیاتی جدا در بین کشورهای تحت بررسی محدود به تعداد کمی از اعضای کشورهای مشترک المنافع (به عنوان مثال قبرس، هند و مالزی) و لوکزامبورگ بوده است.

۴-۱-۲) وصول حق بیمه های تامین اجتماعی

۷. نظام حق بیمه های تامین اجتماعی (SSCs) در اکثر قریب به اتفاق کشورها به عنوان منبع تکمیلی درآمد دولت جهت تامین هزینه خدمات دولتی معین (مانند بهداشت، بیکاری و مستمری بازنشستگی) می باشد. حقوق تامین اجتماعی بزرگترین منبع درآمد دولت در بسیاری از کشورهای OECD به ویژه اروپا است. البته همانطور که در جدول (۱) نشان داده شد، دولتها مسیرهای کاملاً متفاوتی را در مقوله نحوه مدیریت حق بیمه های تامین اجتماعی دنبال می کنند. از ۳۱ کشور OECD با نظامات تامین اجتماعی جداگانه، اکثر آنها هم اکنون وصول SSCs را از طریق سازمان جداگانه ای غیر از سازمان مالیاتی مدیریت می کنند. اسلواکی و جمهوری چک طی ۲-۳ سال آینده برنامه ادغام وصول مالیات و SSCs را در دستور کار خود دارند. در ۱۲ کشور دیگر OECD، وصول SSCs با وصول مالیات ادغام شده است. فراسوی اقتصادهای OECD، این دو گانگی در روش وصول درآمد مشخص است به طوری که همه کشورهای قبرس، مالزی، سنگاپور و آفریقای جنوبی وصول SSCs را از طریق سازمان جداگانه ای مدیریت می کنند در حالی که کشورهایی چون آرژانتین، بلغارستان، چین (در

مورد برخی استانها، نه همه آنها)، استونی، لتونی و رومانی همه وصول SSCs و درآمد مالیاتی را در هم ادغام نموده‌اند. در اوایل دهه ۲۰۰۰ روسیه مسئولیت وصول SSCs را به سازمان درآمدی‌اش منتقل نمود اما اخیراً به دلیل اصلاح کلی نظام SSCs تصمیم مذکور را لغو نموده است.

۴-۱-۳) دلایل توجیهی ادغام مالیات و حقوق تامین اجتماعی

۸. الف- **اشتراک در فرایندهای اصلی:** دلیل یکپارچه‌سازی وصول مالیات و حق بیمه‌های تامین اجتماعی، مشترک بودن فرایندهای اصلی در وصول مالیات و حق بیمه‌های تامین اجتماعی است که شامل نیاز برای: (۱) شناسایی و ثبت پرداخت کنندگان حق بیمه‌های تامین اجتماعی و مؤدیان مالیاتی با استفاده از شماره ثبت منحصر به فرد است؛ (۲) داشتن سیستم‌هایی برای وصول اطلاعات در قالب اظهارنامه‌هایی از کارفرمایان و خویش فرمایان که معمولاً مبتنی بر تعاریف مشابه از درآمد است؛ (۳) مستلزم کسر مالیات تکلیفی و حق بیمه‌های تامین اجتماعی از درآمد کارکنان و پرداخت این رقم به سازمانها (معمولاً از طریق سیستم بانکی) برای کارفرمایان است؛ (۴) داشتن سیستم‌های وصول اثربخش برای رهگیری کارکنانی که اظهارنامه تنظیم نموده‌اند یا توجیهی برای پرداختها ندارند؛ و (۵) بررسی دقت اطلاعات اظهارنامه‌ها با استفاده از روشهای حسابرسی مبتنی بر ریسک جدید است.

۹. ب- **استفاده اثربخش از منابع:** کشورهایی که وصول حق بیمه‌های تامین اجتماعی و مالیات خود را ادغام کرده‌اند اغلب دریافته‌اند که هزینه‌های نهایی گسترش سیستم‌های مورد استفاده برای مدیریت مالیاتی که حقوق تامین اجتماعی را نیز در برگیرد، نسبتاً اندک است. این عامل مهمی به ویژه برای کشورهایی است که فاقد منابع لازم جهت اجرای دو مجموعه بسیار مشابه از اصلاحات در سازمانهای مختلف هستند. به عنوان مثال برخی کشورها وصول پرداخت‌هایی مانند حقوق بیمه جبران حوادث، حقوق مراقبت‌های پزشکی، حقوق حمایت از کودکان و باز پرداخت وام‌های دانش‌آموزی در سازمان مالیاتی را ادغام نموده‌اند. در حالی که ویژگی‌های هر یک بسیار متفاوت است، کشورهای مورد پرسش ارزش استفاده از ظرفیت محوری وصول برای پایین آوردن هزینه‌های وصول و بهبود نرخ های وصول را دریافته‌اند.

۱۰. ج- **توانمندیهای اصلی سازمانهای تامین اجتماعی و مالیاتی:** به مرور زمان، سازمانهای مالیاتی در راستای وظایف وصول، توانمندی‌های محوری خود را توسعه می‌دهند. کشورهایی که وصول حق بیمه‌های تامین اجتماعی آنها بهبود یافته و یا کارایی وصول این نوع درآمدها افزایش یافته، کشورهایی هستند که در آن سازمانهای تامین اجتماعی شان به سازمان مالیاتی انتقال یافته است. سازمانهای مالیاتی که تنها تمرکز اصلی آنها بر وصول درآمد باشد، فرهنگ سازمانی مبتنی بر تمکین و فرآیندهای قویاً هماهنگ و مناسب با تشخیص و وصول پول را توسعه می‌دهند. به طور مشابه سازمانهای بیمه اجتماعی نوعاً بر تعیین استحقاقات فردی برای برخورداری از مزایا و پرداخت مؤثر آنها به دریافت کنندگان تاکید زیادی دارند. آنها فرهنگ و فرآیندهای همسو با این نقش را توسعه می‌دهند و منطقی است نتیجه‌گیری نماییم که ادغام مسئولیتی که تاحدی ماهیت باجه‌ای دارد مصالحه‌ای میان کارایی وصول و فراهم نمودن مزایایی است که هر دوی این موارد را با خطر مواجه می‌کند.

۵.۱۱- کاهش هزینه‌های اداری دولت: واگذار نمودن مسئولیت وصول به سازمان مالیاتی، وظایف اصلی و مضاعفی را که در غیر اینصورت در حوزه‌های رسیدگی، وصول اجرایی اظهارنامه‌ها و پرداخت‌ها و حسابرسی کارفرمایان صورت می‌گرفت را حذف می‌کند. این امر هزینه‌های وصول دولت را به طور چشمگیری کاهش می‌دهد و بر موارد زیر نیز اثر کاهنده دارد: ۱) کارکنان کمتر و صرفه جویی‌های ناشی از مدیریت منابع انسانی و آموزش، تعداد کمتر مدیران و فرآیندهای مشترک برای تسلیم و پرداخت و اجرا و ورود اطلاعات و تحقیق؛ ۲) هزینه‌های زیرساختی کم‌تر در تعیین مکان دفاتر، شبکه‌های مخابراتی و وظایف مرتبط؛ و ۳) حذف هزینه‌های مضاعف توسعه IT و ریسک کمتر در توسعه و نگهداری سیستم.

۵.۱۲- کاهش هزینه‌های تمکین مؤدیان و پرداخت کنندگان حقوق تامین اجتماعی: محول نمودن مسئولیت وصول حقوق تامین اجتماعی به سازمان مالیاتی می‌تواند هزینه‌های وصول برای کارفرمایان را به طور چشمگیری کاهش دهد به طوری که در نتیجه استفاده از سیستم‌های نگهداری اسناد و فرمهای متداول و برنامه مشترک حسابرسی که مالیات بر حقوق و ارزش افزوده و حقوق تامین اجتماعی بر درآمد و حقوق را پوشش می‌دهد کاغذ بازی کمتر می‌شود. استفاده فزاینده از سیستم‌های الکترونیکی تسلیم اظهارنامه و پرداخت مبتنی بر اینترنت در درون سازمان مالیاتی نیز هزینه‌های تمکین مؤدیان و پرداخت کنندگان حق بیمه‌های تامین اجتماعی را کاهش می‌دهد. این ساده‌سازی می‌تواند دقت محاسبات انجام شده توسط کارفرمایان را بهبود بخشیده و به این ترتیب میزان تمکین را نیز بهتر کند.

جدول (۳) - وصول حقوق بیمه های اجتماعی - نقش سازمانهای درآمدی

کشور	حق بیمه های تامین اجتماعی به صورت سهمی از تمام مالیاتها در ۲۰۰۸ (%)	سازمان درآمدی که به سازمانهای SSCs کمک می کند	ماهیت کمک ارائه شده توسط سازمان درآمدی				ادغام وصول مالیات و SSCs	
			رسیدگی به بدهی های مودیان	ارائه اطلاعات در خصوص فرار	وصول بدهی های SSCs	سایر نقشها یا اقدامات	مطالعه یا طرح های در دست اقدام دولت	زمان بندی ادغام مورد انتظار
(۱) کشورهای OECD								
اطریش	۳۳/۵	√	۲/√	√	×	×	×	-
بلژیک	۳۱/۵	√	×	√	×	×	×	-
شیلی	۶/۴	۲/√	×	×	×	×	×	-
جمهوری چک	۴۴/۶	√	×	×	×	×	×	۲۰۱۱-۲۰۱۴
فرانسه	۳۷/۲	√	√	√	×	×	×	-
یونان	۳۷/۶	√	×	√	×	×	×	-
فلسطین اشغالی	۱۶/۵	√	√	√	×	×	×	-
ژاپن	۳۸/۶	√	×	×	√	×	×	نامعلوم
کره جنوبی	۲۱/۸	√	×	×	×	×	×	-
لوکزامبورگ	۲۸/۳	√	√	√	×	×	×	-
مکزیک	۱۲/۷	√	√	√	×	×	×	-
اسلواکی	۴۰/۸	√	×	×	×	×	×	۲۰۱۴
اسپانیا	۳۶/۴	√	×	۲/√	×	×	×	-
(۲) کشورهای منتخب غیر OECD								
آرژانتین	موجود نیست	√	×	×	×	√	×	-
لیتوانی	۲۹/۰	√	√	√	×	×	×	نامعلوم
روسیه	۱۳/۰	√	√	√	×	×	×	-
سنگاپور	موجود نیست	√	×	×	×	×	×	-
آفریقای جنوبی	موجود نیست	√	×	×	×	×	×	نامعلوم
ایران/۲	×	×	×	×	×	×	×	×

منبع: OECD (۲۰۱۰)، EC، و گزارشات کارکنان ماده ۴، IMF.

یادداشتهای جدول (۳)

۱/ با این که سازمانهای مذکور در درجه اول مسئول وصول SSCS نیستند اما تا حدودی به سازمانهای وصول مربوطه کمک می نمایند.

۲/ **اتریش** - حسابرسی های عادی پرداختیهای تامین اجتماعی و مالیات بر دستمزد از طریق سازمان مالیاتی و سازمان تامین اجتماعی انجام می شود؛ **شیلی** - در سال ۱۹۸۱ سیستم مستمری فاقد صندوق به سیستم مستمری دارای صندوق تغییر نمود که کاملاً توسط مؤسسات خصوصی مدیریت می شود؛ اداره درآمدی با ارائه اطلاعات در مورد درآمد کسب شده و غیره از مدیریت صندوق سلامت ملی پشتیبانی می کند؛ **کره جنوبی** - اطلاعات درآمدی را به شرکت بیمه سلامت ملی اعلام می - کند؛ **لوکزامبورگ** - صرفاً سازمان مالیات مستقیم با کمکهای وظیفه ای در وصول SSCS ارتباط دارد؛ **روسیه** - از ۲۰۱۰، مسئولیت وصول SSCS به صندوق های اجتماعی واگذار شده است؛ **سنگاپور** - IRAS به انتقال اطلاعات درآمدی مؤدیان خویش فرما به هیئت صندوق مرکزی همیاری کمک می کند؛ **اسپانیا** - طرحی که اخیراً توسط دولت در خصوص همکاری فزاینده میان اداره درآمدی و سازمان تامین اجتماعی پشتیبانی شده مبتنی بر سه جزء است: (۱) استفاده مشترک از اطلاعات؛ (۲) طراحی عملکردهای مشترک و اقدامات هماهنگ تر برای وصول حقوق تامین اجتماعی پرداخت نشده. **ایران** - اساساً سازمان تامین اجتماعی مقتدر و یکپارچه ای که کد منحصر به فردی را از بدو تولد به افراد تخصیص دهد و حق بیمه های تامین اجتماعی را از آنها وصول وجود ندارد پس مبحث عهده داری وصول این پرداختها اصلاً متفی است.

۵) وظایف غیرمالیاتی سازمانهای درآمدی منتخب

۱۳. بسیاری از کشورها در دهه گذشته یا پیشتر، نقشهای اضافی (که از این به بعد به آن نقش های مرتبط غیر مالیاتی گفته می - شود) را به سازمانهای درآمدی تفویض کرده اند که به طور مستقیم با وصول درآمد مرتبط نیستند. در برخی موارد این نقش - ها مستلزم استفاده از چارچوب قانون مالیاتی یک کشور است که مزایای اقتصادی برای مؤدیان (مثلاً مزایای از نوع رفاهی) یا استفاده از سیستم مالیاتی برای وصول مبالغ غیرمالیاتی که به دولت مقروض است (مثلاً وام های دانشجویی) را فراهم می کند. در سایر موقعیت ها تفویض نقش یا وظیفه به مدیریت سیستم مالیاتی به شکل بی واسطه و مستقیم صورت می گیرد. اطلاعات مربوط به وظایف غیرمالیاتی سازمانهای درآمدی در جدول (۴) ارائه شده است (کشورهایی که چنین نقشهایی را ندارند در جدول ذکر نشده اند).

جدول (۴) - وظایف غیرمالیاتی سازمانهای درآمدی منتخب

ماهیت وظایف غیرمالیاتی تحت مدیریت سازمانهای درآمدی							کشور
سایر	ثبت جمعیت	ارزیابی اموال	وصول وامهای دانشجویی	وصول حمایتیهای مربوط به کودکان	مزایای رفاهی	قانون گمرکات	
(۱) کشورهای OECD							
۱/√	x	√	√	x		x	استرالیا
۱/√	x	√	x	x	√	√	اتریش
۱/√	x	x	x	x	*۱/x	*۱/x	بلژیک
۱/√	x	نسبی/۱***	*۱/x	*۱/x	√	*۱/x	کانادا
	x	√	x	x	x	x	شیلی
	x	√	x	x	x	x	جمهوری چک
۱/√	x	√	x	x	√	√	دانمارک
x	x	√	x	x	x	√	استونی
۱/√	x	√	x	x	x	x	فنلاند
۱/√	x	√	x	x	x	x	فرانسه
۱/√	x	x	x	x	x	x	آلمان
۱/√	x	√	x	x	√	√	یونان
√	x	x	√	x	x	*۱/x	مجارستان
۱/√	x	x	x	x	√	x	ایسلند
	x	x	x	x	x	√	ایرلند
	√	√	√	√	√	√	فلسطین اشغالی
۱/√	x	x	x	x	x	x	ژاپن
۱/√	x	x	√	x	√	x	کره جنوبی
√	x	√	x	x	x	x	لوکزامبورگ
	x	x	x	x	x	√	مکزیک
	x	x	x	۱/√	۱/√	√	هلند
√	x	x	√	√	√	x	نیوزیلند
	√	x	x	x	x	x	نروژ
	x	√	x	x	x	x	پرتغال
√	x	x	x	x	x	x	اسلونی
	x	x	x	x	۱/x	√	اسپانیا
	√	√	x	x	x	x	سوئد
	x	√	√	x	√	۱/x	انگلیس
	x	x	x	x	√	x	آمریکا

ماهیت وظایف غیرمالیاتی تحت مدیریت سازمانهای درآمدی							کشور
سایر	ثبت جمعیت	ارزیابی اموال	وصول وامهای دانشجویی	وصول حمایتیهای مربوط به کودکان	مزایای رفاهی	قانون گمرکات	
OECD (۲) کشورهای غیر							
√	×	×	×	×	×	√	آرژانتین
۱/√	×	×	×	×	×	×	بلغارستان
	×	√	×	×	×	×	چین
	×	۱/√	×	×	×	×	قبرس
	×	√	×	×	√	×	هند
	×	×	×	×	√	×	اندونزی
	×	×	×	×	×	√	لتونی
۱/√	×	×	√	×	×	×	مالزی
۱/√	×	×	×	×	×	√	رومانی
۱/√	×	×	×	×	×	×	روسیه
	×	×	×	×	۱/√	×	عربستان
۱/√	×	√	×	×	×	×	سنگاپور
√	×	×	×	×	×	√	آفریقای جنوبی
×	×	×	×	×	×	×	ایران

منبع: OECD

یادداشت‌های جدول (۴)

همانطوری که از اطلاعات بالا معلوم می‌شود، اکثریت قریب به اتفاق کشورهای مورد پیمایش یک یا بیشتر این نقشها را گزارش نمودند و به نظر می‌رسد این رویه در خلال دهه گذشته رشد داشته است. رایج ترین این نقشها عبارتند از: الف) وصول بدهی های غیرمالیاتی مقروض به دولت (به عنوان مثال وام های دانشجویی و مزایای رفاهی بیش پرداختی)؛ ب) پرداختهای رفاهی مختلف به شهروندان، که برخی از آنها با ارکان سیستم مالیاتی یکپارچه شده یا پرداخت به آنها متکی به اطلاعات سازمان درآمدی است؛ پ) مدیریت جنبه های سیاست درآمدهای بازنشستگی دولت؛ و ت) وظیفه ارزیابی اموال دولت (و در مورد برخی از کشورها با مدیریت مالیات بر دارایی ارتباط می یابد).

۱-۵) مدیریت گمرکات

۹.۱۴ کشور عضو OECD (استرالیا، دانمارک، استونی، یونان، ایرلند، فلسطین اشغالی، مکزیک، هلند و اسپانیا) عملیات امور مالیاتی و گمرکی خود را در چارچوب یک ساختار مدیریتی منفرد مدیریت می‌کنند. به نظر می‌رسد که منطق هم سویی نقش های کاملاً متفاوت دولت ریشه در چند عامل زیر دارد: ۱) ادراک هم کوشی در عملیات گمرکی که مسئول وصول مالیات بر ارزش افزوده واردات، منبع درآمدی اصلی بسیاری از کشورهای در حال توسعه است؛ ۲) تلاش برای کسب صرفه جویی های اقتصادی (مانند صرفه جویی در عملیات منابع انسانی و فناوری اطلاعات)؛ و ۳) عوامل تاریخی مرتبط با تفکیک مدیریت مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم).

۶) ترتیبات حاکمیتی خاص

۱۵. ادارات درآمدی نیز مانند همه سازمانهای دولتی باید به شهروندان پاسخگو باشند. چارچوب عمل این پاسخ‌گویی میان کشورها متفاوت است به طوری که این چارچوب برآیند بسیاری از عوامل چون ترتیبات سازمانی و ساختارهای در حال اجرای دولت است. وجه دیگری از این چارچوب ساز و کارهای حاکمیتی نامعمول یا خاص در حال اجرا را شناسایی می‌کند تا از نیل به این پاسخ‌گویی اطمینان حاصل کند. تمرکز این بخش بر مصادیقی از مکانیزم‌های نظارتی مورد اجرا در ادارات درآمدی منتخب است که عبارتند از: هیئت مدیره و سازمانهای مشاوره‌ای رسمی.

۶-۱) هیئت‌ها و سازمانهای مشاوره‌ای رسمی و یا مدیریتی

۱۶. در ۱۰ کشور (آرژانتین، بلغارستان، کانادا، فنلاند، مکزیک)، یک هیئت یا شورای مشاوره‌ای یا مدیریتی میان سازمان درآمدی و وزیر ذی‌ربط به عنوان بازوی دولت ایجاد شده که وظیفه آن ارائه توصیه‌های مستقل در خصوص برنامه‌ها و عملیات اداره درآمدی و ترتیبات سازمان مالیاتی می‌باشد. در کلیه موارد نمونه، اعضای هیئت مشتمل بر مقاماتی از ادارات غیردرآمدی است. با اینکه وظایف مشخص این هیئت‌ها در میان کشورها با هم متفاوت است اما تمامی آنها وظیفه نظارتی دارند و به نظر می‌رسد نقش توسعه راهبرد، برنامه‌ریزی و اعلام پایان برنامه‌های کاری رسمی را نیز بر عهده دارند. بدون استثناء، اعضای هیئت در موضوعات مرتبط با امور مالیاتی مؤدیان حقیقی دخیل نیستند و دسترسی به اطلاعات مؤدیان مشخصی را ندارند. در کشورهایی که این ترتیبات وجود دارد، معرفی آن با استقرار سازمان مستقل‌تر جدیدی برای مدیریت مالیاتی مقارن و همزمان است (مثلاً در آرژانتین، کانادا، سنگاپور و آفریقای جنوبی). در جداول زیر پیشینه، نقش، ترکیب و ویژگیهای عملیاتی تشکیلات مربوطه به تفصیل توضیح داده شده است:

شورای مشورتی سازمان درآمدی آرژانتین

پیشینه	شورای مشورتی در اواخر دهه ۱۹۹۰ همزمان با ایجاد سازمان منفردی موسوم به سازمان درآمد آرژانتین تأسیس شد که وصول حق بیمه های اجتماعی و گمرکات و مالیات را مدیریت می کند.
نقش	این شورا به صورت دوره ای طرح های مدیریتی سازمان درآمدی آرژانتین را که به وزیر اصلی کابینه ارائه شده مورد بررسی و ارزیابی قرار می دهد.
ترکیب	این شورا متشکل از نمایندگان از بخشهای مختلف (بخش خصوصی و نیز بخش دولتی) است در میان آنها وزیر اقتصاد و تولید، بانک مرکزی آرژانتین، خانه ملی نمایندگان و سنا، سازمان تامین اجتماعی کشوری، مقامات دولت استانی و مؤدیان مالیاتی حضور دارد.

هیئت مدیره سازمان درآمدی بلغارستان

پیشینه	هیئت مدیریتی در سال ۲۰۰۶ مقارن با تأسیس سازمان درآمدی تشکیل شد و از مسئولیتهای جدید برای وصول حق بیمه های اجتماعی برخوردار بود.
نقش	این هیئت، برنامه راهبردی، پیش نویس بودجه، گزارشات منظم از عملکرد، گزارشات سالانه، تصمیمات مرتبط با سازمان و دامنه فعالیتهای ادارات و ساختارهای منطقه ای، راهبردهای منابع انسانی، توسعه سیستمهای اطلاعاتی ساختمانها و تسهیلات، تصمیمات برای دریافتنی های استهلاک و مسائل مربوط به هماهنگی و تعامل با سازمانها دولتی و سازمان درآمدی بلغارستان را به تصویب می رساند.
ترکیب	هیئت مدیره متشکل از وزیر دارایی، رییس سازمان تامین اجتماعی کشوری، مدیر صندوق بیمه درمان ملی، معاون وزیر دارایی منتصب از سوی وزیر دارایی و مدیر اجرایی سازمان درآمدی بلغارستان است. وزیر دارایی، ریاست هیئت را بر عهده دارد.
ویژگیهای عملیاتی	اگر دو سوم اعضای هیئت (به طور موثر چهار نفر از پنج نفر) به نفع موردی رای دهند هیئت ترتیبات کاری و تصمیمات خودش را سر و سامان می دهد. بموجب قانون، هیئت باید دست کم یک بار در ماه تشکیل جلسه دهد و شرایط رسمی در رابطه با ارائه مستندات جلسه و ضبط صورت جلسه و تصمیمات اتخاذ شده وجود دارد.

هیئت مدیره سازمان درآمدی کانادا

پیشینه	هیئت مدیره سازمان درآمدی کانادا در سال ۱۹۹۸ با ایجاد سازمان دولتی مستقل تری برای مدیریت قوانین گمرکات و مالیات کانادا تأسیس شد که موسوم به سازمان درآمد کانادا است.
نقش	این هیئت مسئولیت نظارت بر سازمان و مدیریت سازمان درآمدی کانادا را بر عهده دارد که شامل تدوین برنامه کاری گروهی، مدیریت خط مشی های مرتبط با منابع، خدمات، اموال، پرسنل و قراردادها است. کمیسیونر سازمان درآمدی کانادا که عضو این هیئت است مسئول عملیات روزانه این سازمان است. بی شباهت به هیئت های سایر شرکتهای سلطنتی، این هیئت در کلیه فعالیتهای کاری سازمان درآمدی کانادا مداخله نمی کند. به ویژه این هیئت هیچ اختیاری در زمینه مدیریت و اجرای قوانین ندارد و سازمان درآمدی کانادا بطور کامل در مورد آن قوانین به وزیر درآمد ملی پاسخگو است. هیئت به اطلاعات محرمانه ارباب رجوع دسترسی ندارد.

هیئت متشکل از ۱۵ عضو است که از سوی رییس شورا منصوب می‌شوند و ۱۱ نفر از آنها از طریق استانها و مناطق تعیین می‌شوند.	ترکیب
جهت کمک به هیئت برای انجام مسئولیتهای حاکمیتی خود، کمیته‌هایی برای بررسی تفصیلی مواردی که جهت ملاحظه پیش روی هیئت قرار می‌گیرد ایجاد شده است. کمیته‌های حسابرسی، حاکمیت، منابع انسانی و سایر منابع، مواردی را که در حوزه کاری شان قرار می‌گیرد را به آگاهی هیئت می‌رسانند و توصیه‌ها و پیشنهاداتی را در این زمینه‌ها ارائه می‌کنند. هر کمیته برنامه عملیاتی سالانه را برای هدایت فعالیت‌هایش در سال مالی آتی تنظیم می‌کند. کمیته حسابرسی، چارچوب حسابداری، اطلاعات مالی و عملکرد، کنترل‌های داخلی و ریسک‌های مالی سازمان و تمکین به قوانین مالی و محیطی را مورد بررسی قرار می‌دهد. کمیته حاکمیتی کلیه جنبه‌های چارچوب حاکمیتی هیئت را به منظور اطمینان از انجام اثر بخش وظایف محوله به هیئت بررسی می‌کند. کمیته منابع انسانی مدیریت منابع انسانی را در داخل سازمان مورد بررسی قرار می‌دهد و پیشنهادات لازم را در خصوص راهبردهای مدیریتی منابع انسانی سازمان، طرح‌های ابتکاری و سیاستها ارائه می‌کند. کمیته منابع، بودجه‌های سرمایه‌ای و عملیاتی سازمان و طرح‌های سرمایه‌گذاری را به همراه توسعه راهبردهای مدیریت اجرایی و خط مشی‌های مدیریت و جوه، داراییهای واقعی، قراردادهای، تجهیزات، اطلاعات، فناوری اطلاعات و تعهدات محیطی را رسیدگی می‌کند. چارچوب نظارتی هیئت مدیره- عملکرد مدیریت هر سال توسط هیئت در حوزه‌های نظارتی اش و به موجب قانون سازمان درآمدی کانادا ارزیابی می‌شود. هیئت مسئول نظارت بر سازمان و مدیریت آن و مدیریت منابع، خدمات، دارایی، پرسنل و قرار دادهایش است. چارچوب نظارتی هیئت مدیره که نتایج آن به اطلاع عموم می‌رسد، مکمل چارچوب پاسخگویی مدیریتی دبیر هیئت خزانه داری است و این دو ابزار با هم عملکرد مدیریتی سازمان را بطور کامل ارزیابی می‌کنند.	ویژگیهای عملیاتی

هیئت مشورتی هیئت ملی مالیاتهای کشور فنلاند

هیئت مشورتی در هیئت ملی مالیاتها طبق فرمان سال ۲۰۰۲ دولت تشکیل و عملیات آن در سال ۲۰۰۳ آغاز شد.	پیشینه
نقش هیئت مذکور ارائه راهنمایی و یا توصیه در خصوص برنامه‌ریزی راهبردی، اولویت‌های مدیریت مالیاتی و دستورالعمل‌های سازمانی است. این هیئت ۶ بار در سال تشکیل جلسه می‌دهد.	نقش
هیئت متشکل از مقام ارشد وزارت دارایی، مدیرکل سازمان مالیاتی و ۶ عضو از دولت محلی، اتحادیه، سازمانهای بازرگانی و مؤدی است.	ترکیب
هیئت مشورتی ۷ بار در سال ۲۰۰۹ تشکیل جلسه داد. جلسات هیئت، موضوعاتی چون تغییرات سازمانی در سازمان درآمدی، نتایج پیمایش رضایت شغلی و اسناد برنامه ریزی و نظارت بر گزارشات مرتبط با عملیات و مالیه را مورد بررسی قرار می‌دهد.	ویژگیهای عملیاتی

هیئت حاکم بر سازمان درآمدی مکزیک

پیشینه	تشکیل این هیئت با تاسیس سازمان مستقل درآمدی و سازمان گمرک در ۱۹۹۶ همزمان بود.
نقش	نقشهای هیئت عبارتند از: ۱) کمک به طراحی سیاست مالی و انجام اقدامات گمرکی لازم برای تدوین و اجرای برنامه توسعه ملی و برنامه‌های بخشی است؛ ۲) ارائه نظراتی در مورد پیش نویس لوایح، احکام، قطعنامه‌ها، مقررات عمومی و اجرایی در موضوعات مالیاتی و گمرکی؛ ۳) تصویب برنامه‌ها و بودجه‌هایی برای سازمان مالیاتی مکزیک؛ ۴) تصویب ساختار سازمانی پایه سازمان مالیاتی؛ ۵) ملاحظه و تصویب اقدامات پیشنهادی رییس سازمان مالیاتی جهت بهبود کارایی عملیاتی و مؤدی مداری؛ ۶) تصویب برنامه سالانه بهبود مستمر سازمان مالیاتی مکزیک مشتمل بر تعیین اهداف کارایی فزاینده و ارائه خدمات مودی بهبود یافته و نظارت بر آنها؛ ۷) تحلیل پیشنهاداتی جهت بهبود مستمر.
ترکیب	هیئت متشکل از: ۱) وزیر دارایی و اعتبارات عمومی که ریاست آن را برعهده خواهد داشت؛ ۲) سه مدیر انتخابی از میان کارکنان دارایی که توسط وزیر دارایی تعیین می‌شود؛ ۳) سه مدیر مستقل منتصب از سوی رییس جمهور (که دو تن از آنها بایستی توسط اجلاس ملی مقامات مالیاتی به موجب قانون همکاری مالی انتخاب شده باشند). مدیران مستقل نباید در سال قبل پست دولتی شهرداری یا فدرال داشته باشند آنها نباید در فعالیتهای مرتبط مالیاتی یا گمرکی که با نقششان جور نیست درگیر شوند و باید در ۷۰٪ از جلسات تشکیل شده شرکت نمایند.
ویژگیهای عملیاتی	لازم است جلسات هیئت بطور منظم و دست کم سه بار در ۳ ماه تشکیل شود و اکثریت لازم جهت مذاکرات ۵۰ درصد اعضاء است. تصمیمات هیئت از طریق رای گیری اکثریتی صورت می‌گیرد و وزیر دارایی به عنوان رییس جلسه از رأی تعیین کننده‌ای برخوردار است.

هیئت مدیره درآمد داخلی مالزی

پیشینه	این هیئت در ماه مارس ۱۹۹۶ مطابق با قانون هیئت درآمد داخلی مالزی تاسیس شد برای آنکه از استقلال بیشتری بویژه در مدیریت مالی و پرسنلی داشته باشد و نیز کیفیت و اثربخشی مدیریت مالیاتهای مستقیم بهبود یابد هیئت اعضای خارجی نیز بوجود آمد.
نقش	موجود نیست.
ترکیب	هیئت درآمدهای داخلی مالزی متشکل از اعضای زیر است: ۱) دبیر کل خزانه داری به همراه رییس هیئت؛ ۲) دادستان یا نماینده آن؛ ۳) مدیر کل خدمات عمومی یا نماینده آن؛ ۴) نفر دیگر به عنوان نماینده دولت منتصب از سوی وزیر دارایی؛ ۵) دو نفر دیگر از بخش خصوصی منتصب از سوی وزیر دارایی.
ویژگیهای عملیاتی	اعضای هیئت بطور منظم در طول سال مالی جلسه دارند (۹ بار در سال ۲۰۰۸).

هیئت مقامات درآمدی سنگاپور

پیشینه	این هیئت در سال ۱۹۹۲ مطابق با قوانینی که ایجاد یک مقام قانونی جدید و مستقل جهت مدیریت عملیات و مدیریت قوانین مالیاتی را مجاز می‌داند تاسیس شد.
نقش	این هیئت مسئول آن است که از انجام کامل عملیات سازمان درآمد داخلی سنگاپور اطمینان حاصل نماید و سه بار در سال و جهت بررسی سیاستهای عمده گروهی و تصویب صورتهای مالی، بودجه سالانه و پروژه های مخارج اصلی تشکیل می شود.
ترکیب	هیئت متشکل از رییس است که دبیر دائمی وزارت دارایی، کمیسیونر درآمدهای داخلی و ۷ عضو دیگر (مشمول بر نمایندگان بخش دولتی و خصوصی) است.
ویژگیهای عملیات	هیئت ۳ کمیته را پایه گذاری می کند- که عبارتند از کمیته حسابرسی، کمیته کارکنان A و کمیته سرمایه گذاری- که هیئت را در انجام وظایفش کمک می کند. کمیته حسابرسی، سیاستهای مالی و حسابداری را مورد بررسی قرار می دهد و از اجرای مناسب و منسجم کنترل های حسابداری اطمینان حاصل می کند. کمیته مذکور با حسابرس خارجی، حسابرس کل به طور تنگاتنگی کار می کند و با هم صورتهای مالی سازمان درآمدی سنگاپور، دامنه برنامه های حسابرسی و نتایج حسابرسی را بررسی می نمایند. این کمیته همچنین طرح حسابرسی سالانه شعبه حسابرسی داخلی و نتایج کار آن را مورد بررسی قرار می دهد. کمیته کارکنان A مقام تصویب کننده سیاستهای کلیدی در زمینه پاداش کارکنان سازمان درآمدی است و نیز تصمیماتی چون انتصابات اصلی، ارتقاء و پاداش مجریان ارشد را اتخاذ می کند. کمیته سرمایه گذاری، سیاستها و رهنمونهای سرمایه گذاری را تعیین می کند و مازاد وجوه قابل دسترس را مدیریت می کند.

۷) نتیجه گیری

سازمان‌های امور مالیاتی به دلیل نقشی که در تامین منابع مالی بودجه دولت بر عهده دارند، از جایگاه ویژه‌ای در نظام تصمیم‌گیری و حاکمیتی کشورها برخوردار هستند. به همین دلیل یکی از عوامل کلیدی در موفقیت این سازمانها در دستیابی به اهداف و وظایف تعیین شده ترتیبات سازمانی آن و میزان استقلال، تمامیت و یکپارچگی آنهاست که بایستی نهایت تلاش در حفظ استقلال و یکپارچگی آن به عمل آید. به همین منظور مدلهایی در این زمینه ارائه شده است؛ در میان این مدلها، «سازمان نیمه مستقل به همراه یک هیئت نظارتی» بهترین مدل به ویژه برای کشورهای در حال توسعه ایی است که به دنبال اصلاح جامع مدیریت مالیاتی و تجدید ساختار سازمانهای دولتی خود هستند. در صورت پیاده سازی این مدل در یک کشور توسعه یافته به همراه یک سیستم حاکمیتی خوب در قالب یک هیئت اثربخش می توان تا حدود زیادی از مداخلات سیاسی جلوگیری نموده و خدمات پاسخگویی و حقوقی سیستم مالیاتی را ارتقاء بخشید. کشور استرالیا، نیوزیلند و سنگاپور از مستقل ترین سازمانهای مالیاتی دنیا برخوردارند.

علاوه بر آن، در فرایند اصلاحات مدیریت مالیاتی، نه تنها بررسی ساختار سازمان مالیاتی بلکه مطالعه میزان استقلال آن در رابطه با موضوعاتی چون طراحی داخلی سازمان، بودجه و منابع انسانی مفید و لازم است. گرچه شاید لازم باشد انجام اصلاحات در درون سازمان مالیاتی با اصلاحات در پیکره دولت و سیستمهای خدمات کشوری نیز همزمان به وقوع بپیوندد.

1. OECD(2011), Tax Administration in OECD and Selected Non-OECD Countries: Comparative Information Series (2010).
2. <http://www.adb.org/sites/default/files/pub/2012/governance-brief-tax-administration-asia.pdf>